

# दुर्गा सूक्तम् (तैत्तिरीय आरण्यक १०-२-१)

## Durgā Sūktam (taittirīya āraṇyaka 10-2-1)

Durgā Sūktam Wort-für-Wort-Bedeutungen

जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः ।

स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा नावेवसिन्धुं दुरिताऽत्यग्निः ॥ १ ॥

। जातवेदसे । सुनवाम । सोमम् । अराति-यतः । नि-दहाति । वेदः ॥

। सः । नः । पर्षत् । अति । दुर्गाणि । विश्व । नावा + इव । सिन्धुम् । दुरित । अति । अग्निः ॥

jātavēdasē sunavāma sōmamarātiyatō nidahāti vēdaḥa ।

sa nal'fp]' par'shadati dur'gāṇi viśh'vā nāvēvasin'dhun' dūrītā (a)t'yag'niḥi ॥ 1 ॥

। jātavēdasē । sunavāma । sōmam । arāti-yataḥa । ni-dahāti । vēdaḥa ॥

। saḥa । naḥa । parshat । ati । durgāṇi । viśhva । nāvā + iva । sindhum । durita । ati । agniḥi ॥

जातवेदसे jātavēdasē = für jāta-vēda. jāta = geboren, vēda = Wissen. So ist jāta-vēda der Eine, der voller Wissen geboren ist. Normalerweise wird agniḥi oder das physische Feuer als jāta-vēda angesprochen.

Von den pañcha mahābhūtas ist agni auserwählt, weil es das erste von den subtilen Elementen ist, das eine sichtbare Form hat, und auch, weil es ständig aufwärts führt. Wir beten zu ihm und flehen es an, uns zu erheben, zum formlosen Höchsten para-bramha param-ātmā svarūpa, was unser wahrer Bestimmungsort ist. ॥ सुनवाम sunavāma = abhiśhavāma = mögen wir durch Zerdrücken und Auspressen Saft gewinnen ॥ सोमम् sōmam = der Saft der Soma-Schlingpflanze. Dieser materielle Saft steht auch für die nicht-materielle Glückseligkeit, die wir im Innern verspüren.

॥ अराति-यतः arāti-yataḥa = unnachgiebig-wodurch. rāti = 'gebend', a-rāti = nicht gebend, yataḥa = woher oder wovon ॥ नि-दहाति ni-dahāti = brennt von innen. ni = nikaṭa oder nija = nahe & innen, dahāti = brennt ॥ वेदः vēdaḥa = wahres Wissen, Wissen des ātmā

सः saḥa = er ॥ नः naḥa = uns ॥ पर्षत् parshat = schwimmt und trägt hinüber (das Meer)

॥ अति ati = extrem ॥ दुर्गाणि durgāṇi = duḥu+gaḥa = sehr schwer+hinübergehen = extrem schwierig zu überqueren ॥ विश्व viśhva = Welt, Universum ॥ नावा+इव nāvā+iva = Boot+genau wie = genau wie ein Boot (über den Ozean) ॥ सिन्धुम् sindhum = Ozean ॥ दुरित durita = duḥu+ita = schwer + zu überqueren = (extrem) schwer zu überqueren ॥ अति ati = extrem ॥ अग्निः agniḥi = das Feuerelement

**Wir gewinnen die Glückseligkeit des Soma-Saftes für jātavēda, der extrem unnachgiebig ist, der (unsere Unwissenheit) von innen verbrennt, und so wahres Wissen von innen aufsteigen lässt.**

[In seiner spirituellen Bedeutung beinhaltet dies das mentale Durchrütteln oder manō-manthana, das wir alle durchmachen müssen, um die Glückseligkeit zu gewinnen, welche wiederum unsere Schlacken und Unwissenheit verbrennt und somit zum wahren Wissen des atmischen Selbst führt.]

**Genau wie ein Boot trägt er uns sicher über diesen schwer zu überquerenden samsāra-sāgara (Ozean der Welt).**

॥ 1 ॥

तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टां ।

दुर्गा देवीं शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ॥ २ ॥

। ताम् । अग्नि-वर्णाम् । तपसा । ज्वलन्तीम् । वैरोचनीम् । कर्म-फलेषु । जुष्टाम् ॥

। दुर्गाम्-देवीम् । शरणम् । अहम् । प्र-पद्ये । सु-तरसि । तरसे । नमः ॥

tāmag'ni<sup>var</sup>'nān' tapasāj' jvalan'tīm' vairōchanīn' kar'maphalēṣhu juṣṭ'tāām |  
dur'gān' dēvīgm' śharaṇamaham' prapad'yē sutarasi tarasē namaḥa || 2 ||

। tām | agni-varṇām | tapasā | jvalantīm | vairōchanīm | karma-phalēṣhu | juṣṭām ||

। durgām-devīm | śharaṇam | aham | pra-padyē | su-tarasi | tarasē | namaḥa ||

ताम tām = diese (fem.) || अग्नि-वर्णाम् agni-varṇām = feuerstrahlend oder feuerfarbig = sieht aus wie ein feuriges Wesen || तपसा tapasā = durch tapas oder strenges sādhanā || ज्वलन्तीम् jvalantīm = sheint, brennt || वैरोचनीम् vairōchanīm = unterschiedlich strahlend durch eine Vielzahl von Manifestationen || कर्म-फलेषु karma-phalēṣhu = durch karma-phalas oder die Ergebnisse der Handlungen || जुष्टाम् juṣṭām = erfreut sein und somit wohlwollend (uns gegenüber)

दुर्गाम्-देवीम् durgām-devīm = die weibliche Gottheit durgā; duḥu+gaḥa = sehr schwer (zugänglich) dēvīm = weibliche Gottheit || शरणम् śharaṇam = Schutz || अहम् aham = ich || प्र-पद्ये pra-padyē = falle (ihr) zu Füßen || सु-तरसि su-tarasi >> su = sushṭhu = ausgezeichnet, tarasi = Schwimmerin, also su-tarasi = ausgezeichnete Schwimmerin || तरसे tarasē = zur Schwimmerin || नमः namaḥa = meine namaskāras

*Dieses feurig strahlende Wesen, welches durch ihr eigenes strenges tapasyā strahlt, ist die Eine, die wir erfreuen sollen und die uns unser karma-phala verleiht.*

*O Durgā dēvī, Du ausgezeichnete Schwimmerin, ich falle Dir zu Füßen (damit Du mich sicher über diesen Ozean tragen mögest).* ॥ 2 ॥

अग्ने त्वं पारया नव्यो , अस्मान्धस्वस्तिभिरति दुर्गाणि विश्वा ।

पूश्च पृथ्वी बहुला न , उर्वी भवा तोकाय तनयाय शंयोः ॥ ३ ॥

। अग्ने । त्वम् । पारया । नव्यः । अस्मान् । स्वस्तिभिः । अति । दुर्गाणि । विश्वा ॥

। पूः । च । पृथ्वी । बहुला । नः । उर्वी । भवा । तोकाय । तनयाय । शंयोः ॥

ag'nēt' tvam' pārayā nav'yō , as'mānth'svas'tibhira<sup>ti</sup> dur'gāṇi viśh'vā |

pūśh'cha pṛth'vī bahulā na , ur'vī bhavā tōkāya tanayāya śhañ'yō-ḥo || 3 ||

। agnē | tvam | pārayā | navyaḥa | asmān | svastibhiḥ | ati | durgāṇi | viśhvā ||

। pūhu | cha | pṛthvī | bahulā | naḥa | urvī | bhavā | tōkāya | tanayāya | śhañyōḥo ||

अग्ने agnē = O agni! || त्वम् tvam = Du || पारया pārayā = pāraya = zum anderen Ufer hinüberbringen || नव्यः navyaḥa = lobenswert || अस्मान् asmān = uns || स्वस्तिभिः svastibhiḥ = auf bestmögliche Weise || अति ati = extrem || दुर्गाणि durgāṇi = duḥu+gaḥa = sehr schwer+überqueren = extrem schwierig || विश्वा viśhvā = viśhvāni = alle = jeder

पूः pūhu = puri = dieser Körper oder diese Stadt || च cha = und || पृथ्वी pṛthvī = Erde

|| बहुला bahulā = üppig und fruchtbar || नः naḥa = uns || उर्वी urvī = unermesslich

|| भवा bhavā = bhava = werden || तोकाय tōkāya = für unsere Kinder

|| तनयाय tanayāya = (und) ihre Kinder || शंयोः śhañyōḥo = Wohlergeben und Glück

*O agni! Sei gepriesen! Du trägst uns alle in der bestmöglichen Weise über diesen samsāra sāgara, der äusserst schwer zu überqueren ist.*

*Möge Mutter Erde in ihrer unermesslichen Grösse üppig und fruchtbar für uns werden und unseren Kindern und deren Kindern Wohlstand und Fülle schenken.* ॥ 3 ॥

विश्वानिनो दुर्गहा जातवेदस् सिन्धुं न नावा दुरिताऽतिपर्षि ।

अग्ने , अत्रिवन्मनसा गृणानोऽस्माकं बोध्यविता तनूनाम् ॥ ४ ॥

। विश्वानि । नः । दुर्गहा । जात-वेदः । सिन्धुम् । नः । नावा । दुः-इत्ता । अति । पर्षि ॥

। अग्ने । अत्रि-वत् । मनसा । गृणानः । अस्माकम् । बोधि । अविता । तनूनाम् ॥

viśh'vāninō dur'gahā jātavēdas' sin'dhun' na nāvā duritā (a)ti par'ṣhi ।  
ag'nē , at'rivan'manasā grṇānō (a)s'mākam' bōdh'yavitā tanūnām ॥ 4 ॥

। viśhvāni । naḥa । durgahā । jāta-vēdaḥa । sindhum । naḥa । nāvā । duḥu-itā । ati । parṣhi ॥

। agnē । atri-vat । manasā । grṇānaḥa । asmākam । bōdhi । avitā । tanūnām ॥

विश्वानि viśhvāni = gesamt ॥ नः naḥa = uns ॥ दुर्गहा durgahā = Zerstörer von Schwierigkeiten

॥ जात-वेदः jāta-vēdaḥa = mit vollem Wissen geboren ॥ सिन्धुम् sindhum = Ozean ॥ नः naḥa = uns

॥ नावा nāvā = durch ein Boot ॥ दुरिता duritā = duḥu+itā = schwer zu bewegen (hinüberbewegen)

॥ अति ati = extrem ॥ पर्षि parṣhi = halt uns über Wasser und beschützt uns

अग्ने agnē = O agni! ॥ अत्रि-वत् atri-vat = genau wie (mahārṣhi) Atri ॥ मनसा manasā = mit dem Verstand

॥ गृणानः grṇānaḥa = mental wiederholend ॥ अस्माकम् asmākam = unser ॥ बोधि bōdhi = macht uns

bewusst ॥ अविता avitā = Beschützerin ॥ तनूनाम् tanūnām = unsere Körper

*O jātavēda! Du bist der Zerstörer unserer Schwierigkeiten und Du lässt uns diesen schwierigen samsāra sāgara überqueren, genau wie ein Boot mit uns über das Wasser gleitet und uns beschützt.*

*O jātavēda! Behüte allzeit unseren Körper; mache uns auch achtsam, andächtig und bewusst, so wie den Weisen Atri (der stets für das ganze Universtum betete).* ॥ 4 ॥

पृतनाजितः सहमानमुग्रमग्निः हुवेम परमात्सधस्थात् ।

स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा क्षामद्देवो , अतिदुरिताऽत्यग्निः ॥ ५ ॥

। पृतनाजितम् । सहमानम् । उग्रम् । अग्निम् । हुवेम । परमात् । सधस्थात् ॥

। सः । नः । पर्षत् । अति । दुर्गाणि । विश्वा । क्षामत् । देवः । अति । दुः-इत्ता । अति । अग्निः ॥

prtanājita'g' sahamānamug'ramag'nigm' huvēma paramāt'sadhas'thāte ।

sa na[fp]' par'ṣhadati dur'gāṇi viśh'vāk' kṣhāmad'dēvō ,

ati duritā (at'yag'niḥi ॥ 5 ॥

। prtanājitam । sahamānam । ugram । agnim । huvēma । paramāt । sadhasthāt ॥

। saḥa । naḥa । parṣhat । ati । durgāṇi । viśhvā । kṣhāmat । dēvaḥa । ati । duḥu-ita । ati । agniḥi ॥

पृतनाजितम् prtanājitam >> prtanā = Battalion, jitam = Sieger, somit prtanājitam = Sieger von Battalionen

॥ सहमानम् sahamānam = erobernd und siegreich ॥ उग्रम् ugram = feurig ॥ अग्निम् agnim = agniḥi

॥ हुवेम huvēma = havāmahē = āhvāyama = wir erinnern uns und rufen herbei

॥ परमात् paramāt = aus dem Jenseits ॥ सधस्थात् sadhasthāt = von der Zusammenkunft - Versammlung

सः saḥa = er ॥ नः naḥa = uns ॥ पर्षत् parṣhat = schwimmt und trägt hinüber (das Meer)

॥ अति ati = extrem ॥ दुर्गाणि durgāṇi = Not ॥ विश्वा viśhvā = ganze, alle

॥ क्षामत् kṣhāmat = vergänglich, vorübergehend ॥ देवः dēvaḥa = Gottheit ॥ अति ati = extrem

॥ दुरित durita = schwer zu überqueren ॥ अति ati = extrem ॥ अग्निः agniḥi = agni

*Wir rufen den alles besiegenden, feurigen agni herbei aus seiner höchsten Sphäre (zu kommen und uns zu beschützen).*

*Er (dieser alles besiegende, feurige agni) hält uns über Wasser und bringt uns über all diese Nöte hinweg, die diesem schwer zu überquerenden samsāra sāgara innewohnen.* ॥ 5 ॥

प्रत्नोषि कमीड्यो , अध्वरेषु सनाच्च होता नव्यश्चसत्सि ।

स्वां चाग्ने तनुवं पिप्रयस्वास्मभ्यं च सौभगमायजस्व ॥ ६ ॥

। प्रत्नोषि । कम् । ईड्यः । अध्वरेषु । सनात् । च । होता । नव्यः । च । सत्सि ॥

। स्वाम् । च । अग्ने । तनुवम् । पिप्रयस्व । अस्मभ्यम् । च । सौ + भगम् । आ + यजस्व ॥

prat'nō<sup>shi</sup> kamīd'yō , adh'varē<sup>shu</sup> sanāch'cha hōtā nav'yaśh'chasat'si ।  
svāñ' chāg' nē tanu<sup>vam</sup> pip'rayas'vās'mabh'yañ' cha sau<sup>bha</sup>gamāyajas'va ॥ 6 ॥

। pratnōshi । kam । īdyaha । adhvarēshu । sanāt । cha । hōtā । navyaha । cha । satsi ॥

। svām । cha । agnē । tanuvam । piprayasva । asmabhyam । cha । sau + bhagam । ā + yajasva ॥

प्रत्नोषि **pratnōshi** = *pratanōshi* = ausdehnen, verlängern ॥ कम् **kam** = himmlische Glückseligkeit

॥ ईड्यः **īdyaha** = durch unser Lobpreisen, Gebete und Lobeshymnen

॥ अध्वरेषु **adhvarēshu** = im *adhvaraḥa* (*adhvaraḥa* = *yajñaha* = formales vedisches Opfer)

॥ सनात् **sanāt** = uralt ॥ च **cha** = und ॥ होता **hōtā** = der (die) opfernde (n) Priester ॥ नव्यः **navyaḥa** = neu

॥ च **cha** = und ॥ सत्सि **satsi** = *sīdasi* = verweilen, wohnen

स्वाम् **svām** = dein eigener ॥ च **cha** = und ॥ अग्ने **agnē** = O agni! ॥ तनुवम् **tanuvam** = Körper

॥ पिप्रयस्व **piprayasva** = sättige uns und lösche den Durst ॥ अस्मभ्यम् **asmabhyam** = unsere

॥ च **cha** = und ॥ सौ+भगम् **sau+bhagam** = Glück ॥ आ+यजस्व **ā+yajasva** = lass es geschehen, lade ein

*O agnē! Verweile in unseren Yajña-s und verlängere unsere himmlische Glückseligkeit, die durch unsere Gebete während der uralten yajñas von unseren neuen hōtā-s ausgeführt werden.*

*O agnē! Sättige Dich und lösche deinen eigenen Durst (und somit auch unseren), wodurch wir unser Glück einladen und es geschehen lassen.* ॥ 6 ॥

गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तं तवेन्द्र विष्णोरनुसञ्चरेम ।

नाकस्य पृष्ठमभि संवसानो वैष्णवीं लोक , इह मादयन्ताम् ॥ ७ ॥

। गोभिः । जुष्टम् । अ-युजः । नि-षिक्तम् । तव । इन्द्रः । विष्णोः । अनु-सञ्चरेम ॥

। नाकस्य । पृष्ठम् । अभि । सम्-वसानः । वैष्णवीम् । लोक । इह । मादयन्ताम् ॥

gōbhir'juṣh'tamayujō ni<sup>shik</sup>'tan' tavē<sup>en</sup>'dra viṣh'nō<sup>ra</sup>nusañ'<sup>cha</sup>rēma ।  
nākas'ya pṛsh'thamabhi sam'vasānō vaiṣh'navīm' lōka , iha mā<sup>d</sup>ayan'tām ॥ 7 ॥

। gōbhiḥ । juṣṭam । a-yujaḥa । ni-ṣhiktam । tava । indraḥa । viṣṇōḥo । anu-sañcharēma ॥

। nākasya । pṛshṭham । abhi । sam-vasānaḥa । vaiṣṇavīm । lōka । iha । mādayantām ॥

गोभिः **gōbhiḥ** = mit Vieh ॥ जुष्टम् **juṣṭam** = vereint mit ॥ अ-युजः **a-yujaḥa** = nicht vereint oder nicht verbunden (unberührt von Negativität) ॥ नि-षिक्तम् **ni-ṣhiktam** = überflutet ॥ तव **tava** = dein

॥ इन्द्रः **indraḥa** = Indra, das Oberhaupt aller untergeordneten Gottheiten ॥ विष्णोः **viṣṇōḥo** = alles durchdringend ॥ अनु-सञ्चरेम **anu-sañcharēma** = mögen wir folgen

नाकस्य **nākasya** = aus dem höchsten Himmel ॥ पृष्ठम् **pṛshṭham** = auf dem Gipfel ॥ अभि **abhi** = alles durchdringend ॥ सम्-वसानः **sam-vasānaḥa** = alles durchdringend = ebenso existierend oder wohnend

॥ वैष्णवीम् **vaiṣṇavīm** = von viṣṇuḥu ॥ लोक **lōka** = diese Welt ॥ इह **iha** = hier

॥ मादयन्ताम् **mādayantām** = möge beglücken (durch Erfüllung unserer Wünsche)

*O agni! Mögen wir dir unerbittlich folgen, genau wie indraḥa dem alles durchdringenden viṣṇuḥu folgt, Du, der mit Vieh und Reichtum verbunden ist, unberührt von Sünde und Kummer.*

*O alles durchdringender Vaiṣṇavīm auf dem Gipfel des höchsten Himmels! Beglücke uns, indem Du unsere Wünsche selbst hier in dieser Welt erfüllst!* ॥ 7 ॥

कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारि धीमहि । तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात् ॥८॥

| कात्यायनाय । विद्महे । कन्य-कुमारि । धीमहि ॥ तत् । नः । दुर्गिः । प्र-चोदयात् ॥

kāt'yāyanāya vid'mahē kan'yakumāri dhīmahi ।

tan'nō dur'gi[fp]' prachōdayāte ॥ 8 ॥

| kātyāyanāya । vidmahē । kanya-kumāri । dhīmahi ॥

| tat । naḥa । durgīḥi । pra-chōdayāt ॥

कात्यायनाय kātyāyanāya = zu kātyāyanī gehörend ॥ विद्महे vidmahē = wir alle wissen

॥ कन्य-कुमारि kanya-kumāri = Mädel-Jungfrau ॥ धीमहि dhīmahi = wir meditieren über

तत् tat = das ॥ नः naḥa = uns ॥ दुर्गिः durgīḥi = schwer zugänglich

॥ प्र-चोदयात् pra-chōdayāt = inspiriere und erleuchte unseren Gedankenprozess

*Wir alle kennen kātyāyanī, wir meditieren über Dich, O Du schwer Zugängliche, inspiriere und erleuchte unsere Gedanken.*

॥ 8 ॥

(Wir sind sehr auf Richtigkeit und Genauigkeit aller unserer Präsentationen bedacht.

Etwaige Vorschläge, Korrekturen, Anmerkungen werden dankbar, umgehend und respektvoll entgegengenommen.

Bitte senden Sie diese per Email an Maunish Vyas: maunish punkt vyas at gmail punkt com)